

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

NVE 200303930-23
S.beh.: 1 KTV 1 RFL
01 .11. 2004
Arkivkode: 911-SU.1
Sek.kode: 021.2 ✓
TE dato/sign.: TE RFL 2/1.04

Deres ref

Vår ref
OED 1999/00991 EV WL

Dato
27 OKT 2004

Tillatelse til diverse overføringer til Brokke Kraftverk og til erverv av vannfall og til bygging av Dam Sarvsfossen og Skarg Kraftverk

- ././. Vedlagt oversendes 50 avtrykk av konsesjonsdokumentet for ovennevnte tillatelse,
././. samt 3 kopier av Olje- og energidepartementets brev av i dag til Otteraaens
Brugseierforening og til Otra Kraft DA.

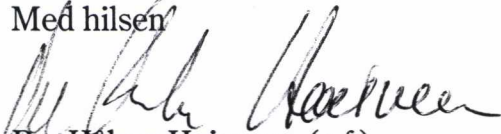
NVE gis myndighet til å kreve inn de årlige avgiftene til staten, jf. post 2 i vilkårene for reguleringskonsesjonen og konsesjonen etter industrikonsesjonsloven.

NVE gis myndighet til å godkjenne planer i medhold av vilkårenes post 7 i reguleringskonsesjonen, post 7 i konsesjon etter industrikonsesjonsloven og post 4 i konsesjon etter vannressursloven. Videre gis NVE myndighet til å foreta utarbeidelse av pålegget samt å føre tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av terskler, jf. vilkårenes post 12 i reguleringskonsesjonen og post 9 i konsesjon etter vannressursloven.

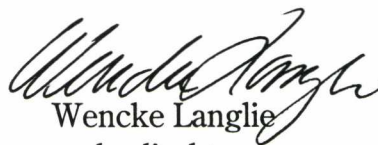
NVE gis myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, jf. post 15 i reguleringskonsesjonen, post 10 i konsesjon etter industrikonsesjonsloven og post 10 i konsesjon etter vannressursloven.

De hitsendte saksmappene er returnert.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Wencke Langlie
underdirektør

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KOPPI

Otra Kraft DA
4748 Rysstad

Deres ref

Vår ref
OED 1999/00991 EV WL

Dato

27 OKT 2004

Tillatelse til erverv av fall for utnyttelse i Skarg kraftverk og bygging av Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk

- ././. Med henvisning til departementets brev av 21.10.03 oversendes vedlagt 40 avtrykk av konsesjonsdokumentet for ovennevnte tillatelse.
- ././. Vedlagt følger også kopi av brev av i dag til Otteraaens Brugseierforening.

Departementet skal meddele følgende hva angår vilkårene:

Vilkår for tillatelsen etter industrikonsesjonsloven:

Konsesjonen er gitt på ubegrenset tid, jf post 1 første ledd.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år jf. post 1 annet ledd.

Konsesjonsavgiftene, jf post 2, er på kr. 6,- pr år pr naturhesterkraft til staten, og betales etterskuddsvis til hovedkassereren i NVE. Den årlige avgiften på kr 21,- pr år pr naturhesterkraft til kommunene innbetales i henhold til NVEs rundskriv av 07.10.86. Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne kraften tas i bruk. Avgiftene forfaller til betaling ved utgangen av hvert kalenderår.

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonstidspunktet, og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år, jf post 4.

Vilkåret i post 6 og 8 bes iaktatt.

NVE
200303930-23

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Org. nr
977 161 630

Energi- og
vassdragsavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Wencke Langlie
22 24 63 38

I den utstrekning planer ikke allerede er sendt til NVE for godkjenning, ber en om at dette snarest blir gjort, jf post 7.

NVE gis myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, jf post 10.

Det skal avstås konsesjonskraft til kommuner og fylkeskommuner etter post 11 med inntil 10 prosent av den gjennomsnittlige kraftmengden som vannfallet etter foretatt utbygging kan yte med påregnelig vannføring år om annet. Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på fremgangsmåten i post 11, 6. ledd, med mindre partene selv avtaler en annen pris.

Departementet forbeholder seg retten til å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevet i anledning av konsesjonsbetingelsene og kontrollen med overholdelsen av disse, jf post 12. For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan departementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag til forholdet er bragt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse.

./.

Det vedlegges to bekreftede eksemplarer av konsesjonsdokumentet. Disse skal tinglyses så snart som mulig, jf. post 13. Dokumentet skal avmerkes på de eiendommer hvor kraftstasjonen og reguleringsanleggene ligger. Det ene konsesjonsdokumentet skal deretter sendes tilbake til Olje- og energidepartementet med attest fra sorenskriveren om hvilke eiendommer dokumentet er avmerket på. Samtidig sendes inn en fortegnelse over hvilke eiendommer anleggene ligger på.

Vilkår for tillatelsen etter lov om vassdrag og grunnvann:

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonstidspunktet, og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år, jf post 2.

I den utstrekning planer ikke allerede er sendt til NVE for godkjenning, ber en om at dette snarest blir gjort, jf post 4.

Saker i forbindelse med vilkårenes post 5 (Naturforvaltning) hører under Direktoratet for naturforvaltning. Det vises til punkt V om innbetaling av et årlig beløp på kr 10 000 til hver av kommunene Valle og Bykle til opphjør av fisk/vilt/friluftsliv. Selv om pålegget framgår av både reguleringskonsesjonen gitt til Otteraaens Brugseierforening og konsesjon etter vannressursloven, skal beløpet bare betales en gang.

Det vises til annet ledd i post 6 (Automatisk fredete kulturminner) som pålegger konsesjonæren å avsette et engangsbeløp på kr. 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av

arbeidet. Selv om beløpet framgår både av tillatelsen etter vannressursloven og reguleringskonsesjonen gitt til Otteraaens Brugseierforening, skal beløpet bare betales en gang.

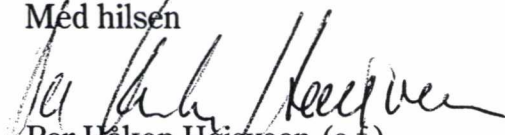
Post 7 (Forurensning mv) hører inn under fylkesmannen.

NVE gis myndighet til å foreta utarbeidelse av pålegget samt å føre tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av terskler, jf post 9. I medhold av samme post siste ledd skal det avsettes 1 million kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjorden m.v. Denne millionen skal betales av konsesjonærene og fortrinnsvis brukes til fordel for den delen av vassdraget som berøres av de nye overføringene. Vedtekter for fondet er fastsatt av Olje- og energidepartementet.

NVE gis myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, jf post 10.

Departementet forbeholder seg retten til å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevet i anledning konsesjonsbetingelsene og kontrollen med overholdelsen av disse, jf post 13.

Med hilsen

Per Hakon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Wencke Langlie
underdirektør

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

575
KOPJ

Otteraaens Brugseierforening
Postboks 2034, Posebyen
4668 Kristiansand S

Deres ref

Vår ref
OED 1999/00991 EV WL

Dato
27 OKT 2004

**Tillatelse til diverse overføringer til Dam Sarvsfossen/Skarg kraftverk og
Brokke Kraftverk**

- ././. Med henvisning til departementets brev av 21.10.03 oversendes vedlagt 40 avtrykk av konsesjonsdokumentet for ovennevnte tillatelse.
- ././. Vedlagt følger også kopi av brev av i dag til Otra Kraft DA.
- Departementet skal meddele følgende hva angår vilkårene:

Vilkår for tillatelsen etter vassdragsreguleringsloven:

Konsesjonen er gitt på ubegrenset tid, jf post 1 første ledd.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år jf. post 1 annet ledd.

Konsesjonsavgiftene, jf post 2, er på kr. 6,- pr år pr naturhesterkraft til staten, og betales etterskuddsvis til hovedkassereren i NVE. Den årlige avgiften på kr 21,- pr år pr naturhesterkraft til kommunene innbetales i henhold til NVEs rundskriv av 07.10.86. Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne kraften tas i bruk. Avgiftene forfaller til betaling ved utgangen av hvert kalenderår.

Næringsfond på 1,3 mill kroner til Bykle kommune og 1,7 mill kroner til Valle kommune forfalt på konsesjonstidspunktet og bes betalt til kommunene dersom dette ikke allerede er gjort, jf. post 2, 7 ledd.

Konsesjonsavgiftsmidlene og næringsfondet til kommuner danner et fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Godkjenning av vedtektene for fondet er delegert til fylkesmannen i henhold til vassdragsreguleringsloven § 11 nr 2 annet ledd.

Arbeidet må påbegynnes innen 5 år fra konsesjonstidspunktet, og fullføres innen en frist av ytterligere 5 år, jf post 4.

Vilkåret i post 6 bes iakttatt.

I den utstrekning planer ikke allerede er sendt til NVE for godkjenning, ber en om at dette snarest blir gjort, jf post 7.

Saker i forbindelse med post 8 (Naturforvaltning) hører inn under Direktoratet for naturforvaltning. Det vises til punkt V om innbetaling av et årlig beløp på kr 10 000 til hver av kommunene Valle og Bykle til opphjør av fisk/vilt/friluftsliv. Selv om pålegget framgår både av reguleringskonsesjonen og tillatelsen gitt til Otra Kraft DA etter vannressursloven, skal beløpet bare betales en gang.

Det vises til annet ledd i post 9 (Automatisk fredete kulturminner) som pålegger konsesjonæren å avsette et engangsbetøp på kr. 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av arbeidet. Selv om beløpet framgår både av reguleringskonsesjonen og tillatelsen til Otra Kraft DA etter vannressursloven, skal beløpet bare betales en gang.

Saker i forbindelse med post 10 (Forurensning mv) hører inn under fylkesmannen.

NVE gis myndighet til å foreta utarbeidelse av pålegg samt å føre tilsyn med utførelse og senere vedlikehold av terskler, jf post 12. I medhold av samme post siste ledd skal det avsettes 1 million kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjorden m.v. Denne millionen skal betales av konsesjonærene og fortrinnsvis brukes til fordel for den delen av vassdraget som berøres av de nye overføringerne. Vedtekter for fondet er fastsatt av Olje- og energidepartementet.

NVE gis myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, jf post 15.

I henhold til post 18 skal det avstas konsesjonskraft til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den for hvert vannfall innvunne økning av vannkraften, beregnet etter reglene i vassdragsreguleringsloven § 11 nr. 1, jf. § 3. Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på fremgangsmåten i 6 ledd, med mindre partene selv avtaler annen pris.

Departementet forbeholder seg retten til å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevet i anledning av konsesjonsbetingelsene og kontrollen med overholdelsen av disse, jf post 20. For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan departementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag til forholdet er bragt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse.

Manøvreringsreglement:

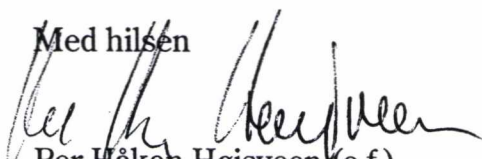
I henhold til post 14 er det fastsatt manøvreringsreglement. De fastsatte reguleringsgrenser og -bestemmelser bes iakttatt.

Tinglysing:

.//.

Det vedlegges to bekreftede eksemplarer av konsesjonsdokumentet. Disse skal tinglyses så snart som mulig, jf. post 21. Dokumentet skal avmerkes på de eiendommer hvor kraftstasjonen og reguleringsanleggene ligger. Det ene konsesjonsdokumentet skal deretter sendes tilbake til Olje- og energidepartementet med attest fra sorenskriveren om hvilke eiendommer dokumentet er avmerket på. Samtidig sendes inn en fortegnelse over hvilke eiendommer anleggene ligger på.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Wencke Langlie
underdirektør

Tillatelse

for

Otteraaens Brugseierforening og Otra Kraft DA

TIL DIVERSE OVERFØRINGER TIL BROKKE KRAFTVERK OG TIL ERVERV AV VANNFALL OG TIL BYGGING AV DAM SARVSFOSEN OG SKARG KRAFTVERK

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003)

Ved kongelig resolusjon av 3. oktober 2003 er bestemt:

- «1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til fortsatt regulering av Byglandsfjorden m.m.
2. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis Otteraaens Brugseierforening tillatelse til overføring av Bjørnara, Blautgrjotbekken, Løyningsbekken, Optestøylsbekken, Stemtjørnbekken, Bjorbekken og Lautjønn til Sarvsfossen/Skarg kraftverk, og overføring av Strendetjønnbekken, Bes-telandså og Fjellskarå til Farå og Brokke kraftverk.
3. I medhold av lov om erverv og vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Otra Kraft DA tillatelse til å erverve fall for utnyttelse i Skarg kraftverk.
4. I medhold av lov om vassdrag og grunnvann 24. november 2000 nr. 82 § 8 jf § 25 gis Otra Kraft DA tillatelse til å bygge Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk.
5. Det fastsettes manøvreringsreglement i samsvar med det inntatte forslag i foredraget.»

Vilkår

for tillatelse for Otteraaens Brugseierforening til overføring av Bestelandså m.fl. og Bjørnarå m.fl. i Bykle og Valle kommuner i Aust-Agder fylke

(Meddelt ved kgl. res. av 3. oktober 2003)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf vassdragsreguleringsloven § 10, post 3, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler i dem kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

For den øking av vannkraften som innvinnes ved reguleringen for eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse betale følgende årlige avgifter: Til statens konsesjonsavgiftsfond kr 6,- pr nat. hk. Til konsesjonsavgiftsfondet i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr 21,- pr nat.hk.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Økingen av vannkraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året.

Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdsloven kap. 7.

Etter forfall påløper rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale til Bykle kommune kr 1,3 mill og til Valle kommune kr 1,7 mill som avsettes til næringsfond

for kommunen. Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond særskilt for hver kommune som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtekter for fondet skal godkjennes av fylkesmannen. Kommunal- og regionaldepartementet har utarbeidet standardvedtekter samt retningslinjer for bruken av konsesjonsavgiftsmidlene.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket og avgivelse av kraft, jf post 18 kan med bindende virkning fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen. I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen på kr 1 000,-.

5

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggel-

ser ikke kan unngås, skal vedkommende myndighet underrettes i god tid på forhånd.

7

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

8

(Naturforvaltning)

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- å sørge for at forholdene i de berørte vassdrag er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vass-

draget opprettholdes og at inntak og utløp ved kraftstasjoner og overføringer utformes slik at tap av fisk unngås,

- å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes,
- å delta i finansiering av tiltak mot forsuring i henhold til en plan for hele vassdraget.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingene og reguleringene. Dette kan være arkiveringsundersøkelser, langtidsundersøkelser og/eller etterundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Fra og med det år konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale årlige beløp til hver av kommunene Bykle og Valle på kr. 10.000,- til opphjør av fisk/vilt/friluftslivet. Beløpene skal justeres etter de tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpene skal nyttes etter nærmere bestemmelse av kommunestyrene til opphjør av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode skal beløpene nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Konsesjonæren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

VII

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

9

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

Konsesjonæren pålegges å avsette et engangsbeløp på kr 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av arbeidet.

10

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse:

- å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget
- å bekoste helt eller delvis oppfølgingsundersøkelser i berørte vassdragsavsnitt

11

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utlignjengelige.

12

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger. Konsesjonæren kan

pålegges å delta i undersøkelser og tiltak for å redusere begroingen i vassdraget.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren betaler til sammen 1 million kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjord m.v.

13

(Rydding av reguleringssonen)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm høye. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom ikke annet blir pålagt konsesjonæren, skal reguleringssonen holdes fri for trær og busker som er over 0,5 m høye. I rimelig grad kan Olje- og energidepartementet pålegge ytterligere rydding. Dersom vegetasjon over HRV dør som følge av reguleringen, skal den ryddes etter de samme retningslinjene som ellers er angitt i denne posten.

Rydding av reguleringssonen skal være gjennomført før første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelsene i denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

14

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

15

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

16

(Etterundersøkelser)

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelsesrapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

17

(Militære foranstaltninger)

Ved reguleringsanleggene skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at konsesjonæren har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Konsesjonæren må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

18

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den for hvert vannfall innvunne øking av vannkraften, beregnet etter reglene i vassdragsreguleringsloven § 11 nr 1, jf § 3. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Staten forbeholdes rett til inntil 5 % av kraftøkningen, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke settes seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og

plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverkene for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

19

(Luftovermetning)

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

20

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter konsesjo-

næren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14, 20 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven § 12, post 21.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

21

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger. Olje- og energidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene kan medføre forpliktelser.

22

(Merking av usikker is)

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner som mister bæreevnen på grunn av reguleringene og overføringene må merkes eller sikres etter nærmere anvisning av NVE.

Vilkår

for tillatelse for Otra Kraft DA til å erverve fallrettigheter i Otra for utnyttelse i Skarg kraftverk i Bykle kommune i Aust-Agder

(Meddelt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr industrikonsesjonsloven § 5a, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten på kr 6,- pr nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer på kr 21,- pr nat.hk., beregnet på samme måte.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdsloven kap.7.

Etter forfall svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jf post 11 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen

en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen på kr 1000,-.

5

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

6

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal naturvernmyndighetene underrettes.

7

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for vassdragets utbygging. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det øko-

logiske og landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

8

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

9

(Ferdsl m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

10

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesser finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Sta-

tens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

11

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den gjennomsnittlige kraftmengden som vannfallet etter foretatt utbygging kan yte med påregnelig vannføring år om annet. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Konsesjonæren kan i tillegg pålegges å avstå til staten inntil 5 % av kraften, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverket for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

12

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og ener-

gidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i industrikonsesjonsloven § 26.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr

dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

13

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger, jf industrikonsesjonsloven § 2.

Vilkår

for tillatelse etter vannressursloven § 8 jf. § 25 for Otra Kraft DA til å bygge Dam Sarvsfossen og Skarg kraftverk i Bykle kommune, Aust-Agder fylke

(Meddelt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

1

(Reguleringsgrenser og vannslipping.)

Dersom vannslippingen foregår i strid med dette reglementet, kan utbyggeren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr 1 mill. for hver gang etter Olje- og energidepartementets nærmere bestemmelse.

2

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av ikke over 5 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

Dersom disse fristene oversettes uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, faller tillatelse bort i samsvar med vannressursloven § 27 jf § 19 siste ledd.

3

(Utbyggers ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Utbyggeren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av utbyggeren.

Utbyggeren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Utbyggeren plikter å planlegge, utføre og vedli-

keholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Utbyggeren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Utbyggeren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5

(Naturforvaltning)

I

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av Direktoratet for naturforvaltning (DN)

- a. å sørge for at forholdene i de vassdrag som berøres av denne utbygging er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk unngås,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.
- e. å delta i finansiering av tiltak mot forsuring i henhold til en plan for hele vassdraget.

II

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at forholdene for plante- og dyre-

livet i området som direkte eller indirekte berøres av reguleringen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Utbyggeren plikter etter nærmere bestemmelse av DN å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingene og reguleringene. Dette kan være arkiveringsundersøkelser, langtidsundersøkelser og/eller etterundersøkelser. Utbyggeren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av reguleringen.

V

Fra og med det år konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale årlige beløp til hver av kommunene Bykle og Valle på kr. 10.000,- til opphjør av fisk/vilt/friluftslivet. Beløpene skal justeres etter de tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer. Beløpene skal nyttes etter nærmere bestemmelse av kommunestyrene til opphjør av fisk/vilt i kommunene. Med hensyn til tiltak som kommer friluftslivet til gode skal beløpene nyttes etter nærmere bestemmelse gitt av DN.

VI

Utbyggeren kan bli pålagt å dekke utgiftene til ekstra oppsyn, herunder jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden.

VII

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av utbyggeren.

6

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre

kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

Konsesjonæren pålegges å avsette et engangsbeløp på kr 100 000,- til istandsetting av vassdragsrelaterte kulturminner i Valle og Bykle kommuner. Det skal tas kontakt med kulturminneforvaltningen i fylkeskommunen som ansvarlig for videre oppfølging av arbeidet.

7

(Forurensning m.v.)

Utbyggeren plikter etter fylkesmannens nærmere bestemmelse å utføre eller bekoste tiltak som i forbindelse med reguleringen er påkrevet av hensyn til forurensningsforholdene i vassdraget.

8

(Ferdsl m.v.)

Utbyggeren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på utbyggerens bekostning. Veger, bruer og kaier som utbyggeren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse. Anleggsveiene skal holdes stengt for allmennheten i anleggsperioden.

Utbyggeren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utlengjengelige.

9

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge utbyggeren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprenskinger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge utbyggeren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av utbyggeren.

Konsesjonærene betaler til sammen 1 million

kroner til krypsivfondet fastsatt i ny konsesjon til Otteraaens Brugseierforening til fortsatt regulering av Byglandsfjord m.v.

10

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Utbyggeren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som utbyggeren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

11

(Etterundersøkelser)

Utbyggeren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelserapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. Olje- og energidepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

12

(Luftovermetning)

Utbyggeren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning fore-

kommer i skadelig omfang, kan utbyggeren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

13

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Utbyggeren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av utbyggeren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelser gitt i loven eller i medhold av loven plikter utbyggeren etter krav fra Olje- og energidepartementet å bringe forholdene i lovlig orden. Krav kan ikke fremsettes senere enn 20 år etter utløpet av det kalenderår da arbeidet ble fullført eller tiltaket trådte i virksomhet.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr dag eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpet hvert 5. år.

14

(Merking av usikker is)

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner som mister bæreevnen på grunn av regulerings og overføringene må merkes eller sikres etter nærmere anvisning av NVE.

Manøvreringsreglement

for regulering av Otravassdraget

(Fastsatt ved kgl. res. 3. oktober 2003)

(erstatte reglement sist endret ved kgl. res. 02.06.1995)

1.

A Reguleringsgrenser

Magasin	Naturlig vannst. kote	Reg. grenser		Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote	
Breivatt-Sesvatn	895,0	896,5	894,0	2,5
Skyvatn	1090,0		1078,0	12,0
Store Førresvatn	839,0	843,0	836,0	7,0
Hartevatt	753,9	758,9	751,9	7,0
Ormsavatn	866,0	868,0	856,5	11,5
Vatnedalsvatn	745,0	840,0	700,0	140,0
Store Urarvatn	1160,0	1175,0	1141,0	34,0
Lille Urarvatn	1153,5	1175,0	1151,0	24,0
Reinevatn	1171,7	1175,0	1165,0	10,0
Skarjesvatn	1076,6	1079,0	1075,0	4,0
Sarvsfossen inntaksmagasin	592,5	633,0	630,0	3,0
Bossvatn	529,0	551,0	495,0	56,0
Bykil		500,0	499,0	1,0
Hovatt	685,68	690,68	673,84	16,84
Langerakvatn	595,34	597,84	593,84	4,0
Gyvatt	561,5	564,5		3,0
Byglandsfjord		203,0	198,0	5,0

For Byglandsfjord er angitt de samme høyder som i tidligere reglement, høydene for Skarjesvatn er angitt i lokalt høydesystem, mens høydene for alle de øvrige magasinene refererer seg til fastmerker i NVEs nivellementer.

I Hartevatt kan magasinet over kote 757,3 benyttes ved pumping til Vatnedalsvatn. Nedtapping av Hartevatt under 757,3 må etter bestemmelse av departementet bare finne sted når ekstraordinære forhold for landets kraftforsyning har oppstått.

Retten til nedtapping under nevnte kotehøyde kan etter departementets bestemmelse innskrenkes eller helt falle bort dersom dette skulle vise seg nødvendig av hensyn til forurensningssituasjon i vassdraget.

I tiden fra vårflommens kulminasjon og ut august måned skal vannstanden i Bossvatt ikke være lavere enn kote 531,0 og i Byglandsfjorden ikke være lavere enn kote 202,0. Regulanten oppfordres til å søke å holde vannstanden på kote 202,5 i Byglandsfjorden i denne perioden. Så lenge det ikke er nødvendig av hensyn til minstevannføringsbestemmelsene skal ikke Brivatn-Sesvatn senkes under kote 896,0 i samme periode.

Ved manøvrering av Byglandsfjorden skal det legges vekt på å unngå raske variasjoner i vannstanden. Regulanten oppfordres til å holde vannstanden

stabil på kote 200,5 eller lavere i blekas gytetid, normalt i perioden 20. november til 20. desember.

I perioden fra 1. mai til 1. september skal det ikke tappes fra Hovatt før vannstanden har nådd kote 685,7. Når denne vannstanden er nådd skal det ikke tappes slik at vannstanden kommer under kote 685,7.

Med unntak av dammen ved Byglandsfjord har samtlige dammer faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger derfor noe over øvre reguleringsgrense under flom.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

B. Overføringer

1. Avløpet fra Nørste Brandsvatt i Gjeiskeliåna (14,3 km²) overføres til Auervassåa.
2. Av løpet fra Hartevatts felt (17 km²) i Auervassåa, sammen med avløpet under pkt. 1, overføres inntil 1,5 m³/sek. til Børtevatnsbekken. Resten av avløpet overføres fra Bastogdalen til Hartevatt sammen med avløpet fra et lokalt felt (3,0 km²) i Bastogdalen.
3. Avløpet fra et felt på 5 km² i Fjordungsbekken overføres til Hartevatt.

4. Avløpet fra Skyvatn (18 km²) overføres til Væringsåa.
  5. Avløpet fra Lislevatn (244 km²) kan overføres til store Førsvatn. Avløpet fra Væringsåa (38 km²) sammen med avløpet under pkt. 4 føres inn på overføringstunnelen.
  6. Avløpet fra Hartevatns restfelt (98,7 km²) sammen med pålagt minstevassføring fra Lislevatn og avløpet under pkt. 2 og 3 føres ved pumping inn på overføringstunnelen fra Lislevatn.
  7. Avløpet fra store Førsvatn sammen med avløpet under pkt. 5 og 6, i alt 491 km², overføres til Vatnedalsvatn.
- b. 1. Avløpet fra Reinevatn (16 km²) overføres til Urarvatn.
2. Avløpet fra Skarjesvatn (28 km²) kan via pumping overføres til Urarvatn for lagring.
3. Avløpet fra Urarvatn overføres via Skarje kraftverk til Bossvatn.
- c. 1. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Holen kraftverk føres til Vatnedalsvatn for lagring:
- Kvervå 18 km²
  - rest Skarjeså 8 km²
  - Trågumså 7,3 km²
  - Hisbekken 3,1 km²
  - Fossbekken 2,3 km²
  - Kvernbecken 1,5 km²
2. Avløpet fra Vatnedalsvatns felt (eksl nedbørfeltet til Urarvatn, jf ovf pkt b 3) inkl avløpene under pkt a 6 og c I (i alt 714 km²) overføres via Holen kraftverk til Bossvatn.
- d. 1. Avløpet fra Otras restfelt ved Sarvsfoss (192 km²) overføres til Bossvatn.
2. Avløpet fra følgende felter kan via driftstunnelen for Brokke kraftverk føres til Bossvatn for lagring:
- Holsbekkene 5,6 km²
  - Heiså (Bykle kommune) 33 km²
  - Ljoså m/bielv Gjessløya 123 km²
  - Sollibekken 7,6 km²
  - Lisleå 12,8 km²
  - Flåsse 3,2 km²
  - Amliå 5,3 km²
  - Kåvå 18 km²
  - Hovedstøylså 14 km²
  - Farå 109 km²
3. Avløpet fra følgende felt overføres til eksisterende tunnel fra Farå til Brokke kraftverk:
- Strendetjønnbekken 5,5 km²
  - Bestelandså 31,1 km²
  - Fjellskarå 11,1 km²
4. Avløpet fra følgende felt overføres via tunnel til Sarvsfossen inntaksmagasin:
- Bjørnarå 65,5 km²
  - Blautgrjotbekken 2,6 km²
  - Løyningbekken 3,0 km²
  - Optestøylbekken 5,0 km²
  - Stemtjørnsbekken 2,5 km²
  - Bjorbekken 3,0 km²
  - Lauvtjønn 1,2 km²
- e. 1. Avløpet fra Heisvassdraget (Bygland kommune) ovenfor kote 725 overføres til Fiskeløys, og overføres videre sammen med avløpet fra Fiskeløys til driftstunnelen for Hovatn kraftverk. Det overførte avløpet kan magasineres i Hovatn.
- 2.
- For den alminnelige fløting nedenfor Ose avgis vann etter bestemmelser som fastsettes ved overenskomst eller skjønn.
- 3.
- Manøvreringen av magasinene ovenfor Byglandsfjord skal primært skje med hensyn til fallene i denne del av vassdraget.
- Det skal likevel ved manøvreringen tas hensyn til de nedenforliggende grunneiere og til allmenne interesser.
- Fra Lislevatn skal i tiden fra snøsmeltingens begynnelse og til 15. oktober slippes en minstevassføring på 2 m³/sek og resten av året minst 1 m³/sek. I Otra nedenfor Børtemannsbekken skal det i samme tidsrom holdes minstevassføringer på henholdsvis 4 m³/sek og 1 m³/sek.
- Fra Hartevatn skal i tiden 15. juni til 15. september slippes en minstevassføring på 2 m³/sek. og resten av året minst 0,5 m³/sek.
- Vassføringen målt ved Hoslemo VM må aldri være under 4 m³/sek. fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober og 2 m³/sek. resten av året.
- Ved en tapping forbi dammen ved Bykil som aldri må være mindre enn 0,2 m³/sek. skal det sørges for at vassføringen ved Valle VM ikke kommer under 5 m³/sek. om sommeren og 2 m³/sek. om vinteren. Vassføringen skal etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 3 m³/sek. om vinteren.
- Fra inntaket i Bjørnarå skal det slippes minstevannføring på 0,2 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.
- Fra inntaket i Optestøylsbekken skal det slippes minstevannføring på 0,02 m³/sek når dette er mulig ut fra naturlig tilsig.
- Fra Gyvatn skal det slippes minstevannføring på 0,3 m³/sek.
- Fra Langerakvatn skal det slippe minstevannføring på 0,1 m³/s.
- Nedenfor Byglandsfjord skal vassføringen målt ved Vigeland VM i den tid restriksjoner nevnt under punkt A for tapping fra Byglandsfjord gjelder, ikke komme under 50 m³/sek. På samme måte som oven-

for skal minstevassføringen etter nærmere bestemmelse av departementet kunne økes til 80 m³/sek. Vannføringen ut fra Byglandsfjord skal hele året ikke være lavere enn 15 m³/s.

Vannstanden i Byglandsfjord må ikke overstige kote 203 uten at alle bevegelige flomløp er åpne. Flomvatn fra Urarmagasinet avledes både til Uraråni og Skarjesåni tilsvarende naturlige avløp fra Urarvatn og Reinevatn før regulering. Flomvassføringen i Skarjeså og Bossvasså kan under driftsuhell i Urar eller Skarjes, respektive Brokke kraftstasjoner bli noe større enn under normale forhold. Forøvrig må vassdragets flomvassføring ikke unødig forøkes. Tappingene kan ellers skje etter kraftverkenes behov.

Imidlertid kan konsesjonæren etter departementets nærmere bestemmelser tilpliktes å slippe kunstige flommer i kritiske forurensningsperioder og lokkeflommer på den lakseførende delen av vassdraget.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmeng-

der, temperatur, snødybde m.v. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare så lenge reguleringen består.

5.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

6

Viser det seg at slippingen etter dette reglementet medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.